

VÕIMALIK TUNNIKAVA II kooliaste*

Tunni teema:	#075 Miks on oluline küberkiusamisele vastu astuda?			
Külalisõpetaja:	Maarja Punak, veebikonstaabel			
Õpilased:	4. - 6. klass			
Tunni õpieesmärk:	Õpilane kirjeldab ja toob näiteid küberkiusamisest. Õpilane selgitab, kuidas küberkiusamise puhul tegutseda.			
45 minutise tunni ülesehitus:	5 min häälestus tunniks	15 min otseülekanne külalisõpetajaga	20 min õpetaja poolt juhendatud õpilaste tegevus	5 min õpitu kinnistamine
Tunni ettevalmistus õpetajatele:	Vajalikud vahendid otseülekanne vaatamiseks: arvuti, internetiühendus, kõlarid, projektor. Palun avage arvuti, projektor ja e-külalistunni Youtube'i link. Logige võimalusel sisse Youtube'i keskkonda, et saaksite anda märku oma klassi liitumisest tunniga ja edastada õpilaste küsimusi. Kontrollige kõlareid, et heli oleks kosta kogu klassiruumis. Vajalikud töövahendid õppetegevuse läbiviimiseks: vihik või paber õpilaste mõtete üles tähendamiseks.			
Seos riikliku õppekavaga:	Võtmesõnad: sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, tehnoloogiaalane pädevus, digipädevus, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, väärtused ja kõlblus, tervis ja ohutus, kultuuri- ja väärtuspädevus			
Tunni teema taust:	Turvalisus on ükskõik mis keskkonna kõige olulisem tunnus. Turvalises keskkonnas avalduvad inimese parimad omadused ja mis veel olulisem, ka areng saab tiivad just turvalises keskkonnas. See, kuidas me tajume turvalisust enda ümber sõltub sellest, mil määral mõistame meid ümbritsevat ning tajume enda mõju keskkonna kujundamisel. Mõistmiseks vajame me infot, oskust sellest aru saada ja oskust selle põhjal kujundada oma käitumist. Meid ümbritseva keskkonna kujundamiseks peame peame suutma aduda oma tegevuste mõju ja olema valmis vastu võtma vastutust, mis sellega kaasneb. Digikeskkond on keskkond, mis ümbritseb meid kõiki ning kuhu pääsemiseks piisab ühest nupuvajutusest. Kuidas toimida selles keskkonnas turvaliselt? Miks on oluline astuda vastu küberkiusamisele? Sellest räägimegi käesolevas tunnis koos Maarja Punakuga.			

Häälestus 5 min enne otseülekanne vaatamist, eesmärgiga äratada õpilastes huvi teema vastu	Ümberlülitus tunni teemale Palun selgitage tunni eesmärgi ja vajadusel kirjutage eesmärk tahvliile. Selgitage õpilastele, mis tunnis toimuma hakkab. 3 min - KOGEMUSE JA HUVI ÄRATAMINE Õpilased arutavad paarides: <ul style="list-style-type: none">• Mis kõik on sinu meelest kiisamine?• Mis kõik on sinu meelest küberkiisamine? Küsige õpilastelt nende mõtteid ja kirjutage märksõnad tahvliile sõnapilvena. 2 min - EESMÄRGISTAMINE, 3,2,1 Õpilased panevad kirja vastused järgmistele küsimustele: <ul style="list-style-type: none">• 3 asja, mida sa tahad selle teema puhul kuulda, näha või teha• 2 asja, mida sa arvad, et sa selle teema puhul enda kohta tahad teada• 1 mõte, millele sa tahad leida seost
Otseülekanne külalisõpetajaga 15 min	Soovi korral edastage külalisõpetajale Youtube'i vestlusaknasse kaks küsimust õpilastelt. Ülekande ajal vastab külalisõpetaja õpilaste esitatud küsimustele.

	<p>Soovitavalt edastage küsimused alljärgneval kujul, et külalisõpetaja saaks vastates õpilase poole pöörduda: <i>Karmen 6. klass, Viimsi Gümnaasium. Kui palju noori on kokku puutunud küberkiusamisega?</i></p> <p><i>Palun hoiatage oma õpilasi, et võib juhtuda, et kõigile küsimustele ei jõua otseülekandes vastata. Mida varem jõuate küsimused saata, seda suurema tõenäosusega jõuame vastata. Külalisõpetaja vastab vastamata jäänud küsimustele Facebook'i postituse kaudu 100 e-külastunni grupis.</i></p>
<p>Õpetaja poolt juhendatud õpilaste tegevus 20 min</p>	<p>2 min - OTSEÜLEKANDE REFLEKTSIOON Õpilased ütlevad, mida nad küberkiusamise kohta kuulsid ja nägid. Õpetaja kirjutab uusi märksõnu sõnapilve (näiteks teist värvi kriidiga, et tuua esile uut teadmist) ja joonib alla õpilaste poolt eelnevalt pakutut.</p> <p>13 min - GRUPITÖÖ, JUHTUMIANALÜÜS Õpilased jagunevad rühmadesse. Tuginedes otseülekandes kuuldule/nähtule panevad ennast järgnevates juhtumites õpilase kingadesse ning pakuvad ideid, mida juhtumis kirjeldatud olukorras teha. Iga tegevuse juures toovad välja ka selle tegevuse võimalikud positiivsed ja negatiivsed mõjud.</p> <p>Juhtumid*:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilane saab pidevalt klassikaaslastelt solvavaid ja mõnitavaid sõnumeid snapchatis, facebookis ja telefonis. 2. Klassikaaslased on teinud ühe õpilase vastu vaenu õhutamiseks facebooki grupi, kus saadetakse õpilase kohta pilte, videoid ja mõeldakse välja uusi tegevusi tema vastu. 3. Keegi tegi õpilase nimel suhtlusportaalis varikonto. <p>Õpilased võiksid need lahendused panna kirja ka täiesti konkreetsete vastuste tasemel, a la , kui õpilane saab enda kohta solvava sõnumi, siis mida ta teeb, mida täpselt ja kellele ütleb? Reaalsete olukordade läbimängimine sellisel detailsuse astmel annab konkreetset juhised ja võimaluse neid järgida, kui õpilane peaks sellisesse olukorda sattuma.</p> <p>Õpilased esitavad oma juhtumi ning ideed selles olukorras tegutsemiseks. Õpetaja märgib olulised ideed üles. Kõigi ettekannete tulemusel sünnib nimekiri võimalikest tegevustest küberkiusamise olukorras.</p> <p><i>*Kasutatud materjal: Helle Isakannu bakalaureusetöö Kiusamine internetis: noortevaheline käitumine võrgumaailmas kahe Tallinna kooli näitel</i></p>
<p>Õpitu kinnistamine või kokkuvõte 5 min <i>sh võimalusel tagasiside korjamine</i></p>	<p>REFLEKTSIOON (seotud tunni eesmärgistamise osaga, õpilane mõtestab seda, mis tal huvi äratas)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 asja, mida ma selle teema puhul kuulsin, nägin või tegin • 2 asja, mida sa selle teema puhul said enda kohta teada • 1 mõte, millele leidsid seose <p><i>Soovi korral: laske tunni lõpus õpilastel anda pöidla- või käemärkide abil tagasisidet (näiteks 3 käemärki: käsi all – ei meeldinud, käsi õla kõrgusel – meeldis keskmiselt, käsi üleval – meeldis väga) järgmiste punktide kohta:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Tunni teema: ei olnud huvitav/keskmiselt huvitav/väga huvitav</i> • <i>Külalisõpetaja video: ei meeldinud/meeldis keskmiselt/väga meeldis</i> • <i>Õppetegevused: ei osalenud/osalesin mõnes tegevuses/osalesin kõiges</i>
<p><i>Võimalikud jätkutegevused ja lisamaterjalid</i></p>	<p>http://www.targaltinternetis.ee/opetajatele/kuberkiusamine/ https://suurimjulgus.ee</p>

* Tunnikava on loodud selleks, et pakkuda õpetajatele välja erinevaid variante õpilaste aktiivseks kaasamiseks tunni teemasse. Tunnikavas on meetodite osas tihti välja pakutud valikuvariante ja õpetaja teeb ise otsuse, millist meetodit kasutada. Tunnikava ei pea tingimata kasutama.